

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 125/10
v Luxemburgu 22. decembra 2010

Rozsudok vo veci C-208/09
Ilonka Sayn-Wittgenstein/Landeshauptmann von Wien

Členský štát môže odmietnuť uznať meno štátneho príslušníka obsahujúce šľachtický titul, ako bolo získané v inom členskom štáte, z dôvodov súvisiacich s verejným poriadkom

Európska únia zaručuje dodržiavanie zásady rovnosti občanov, ktorá je vykonaná rakúskym zákonom o zrušení šľachtictva

Pani Ilonka Sayn-Wittgenstein, rakúska občianka s bydliskom v Nemecku, po tom, ako si ju v roku 1991 osvojil nemecký štátny príslušník, pán Lothar Fürst von Sayn-Wittgenstein, dostala ako rodné meno priezvisko svojho adoptívneho otca v podobe „Fürstin von Sayn-Wittgenstein“ („Kňažná Sayn-Wittgenstein“). V Nemecku jej bol na toto meno vydaný vodičský preukaz a založila tu obchodnú spoločnosť. Rakúske orgány zapísali toto nové meno do rakúskej matriky. Tiež jej na meno Ilonka Fürstin von Sayn-Wittgenstein obnovili a vydali cestovný pas, ako aj osvedčenia o štátnej príslušnosti.

Verfassungsgerichtshof (rakúsky Ústavný súd) však v roku 2003 v podobnej veci rozhodol, že zákon o zrušení šľachtictva z roku 1919, ktorý má silu ústavného zákona a vykonáva zásadu rovnosti, bráni tomu, aby rakúsky občan získal priezvisko obsahujúce starý šľachtický titul na základe osvojenia nemeckým občanom, ktorý oprávnené používa tento šľachtický titul ako súčasť svojho mena. Keďže v nadväznosti na tento rozsudok sa matričný úradník vo Viedni domnieval, že rodný list vydaný Ilonke Fürstin von Sayn Wittgenstein po osvojení bol nesprávny, opravil priezvisko uvedené v matrike na „Sayn-Wittgenstein“.

Pani Sayn-Wittgenstein pred Verwaltungsgerichtshof (rakúsky Najvyšší správny súd) uviedla, že neuznanie účinkov jej osvojenia na jej meno predstavuje prekážku voľného pohybu – pretože je nútená mať dve rozdielne mená v rôznych členských štátoch – ako aj zásah do práva na rešpektovanie rodinného života – z dôvodu zmeny jej mena, ktoré používala nepretržite viac ako 15 rokov.

V tomto kontexte sa rakúsky súd pýta Súdneho dvora, či zásada voľného pohybu a pobytu občanov Únie umožňuje rakúskym orgánom odmietnuť uznať všetky zložky priezviska rakúskeho štátneho príslušníka, ako bolo určené v Nemecku, kde má uvedený štátny príslušník bydlisko, lebo toto meno obsahuje šľachtický titul, ktorý nie je prípustný podľa rakúskeho ústavného práva.

Súdny dvor najskôr pripomína, že hoci pravidlá upravujúce priezvisko osoby a používanie šľachtických titulov patria do pôsobnosti členských štátov, tieto štáty musia dodržiavať právo Únie. Meno osoby je základným prvkom jej identity a jej súkromného života, ktorých ochrana je zaručená Chartou základných práv Európskej únie, ako aj Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Súdny dvor už rozhodol¹, že kedykoľvek meno použité v konkrétnej situácii nezodpovedá menu uvedenému v preukaze totožnosti alebo meno uvedené v dvoch dokumentoch predložených súčasne nie je rovnaké, môžu vzniknúť pochybnosti o identite tejto osoby, ako aj o autenticite preložených dokumentov alebo o pravdivosti informácií. Samotné konkrétne riziko, že bude nutné rozptýliť pochybnosti pokiaľ ide o jej vlastnú totožnosť, predstavuje prekážku slobody pohybu.

¹ Rozsudok zo 14. októbra 2008, Grunkin a Paul, C-353/06 (pozri tiež tlačové komuniké).

Táto prekážka však môže byť odôvodnená, ak sa zakladá na objektívnych hľadiskách a je primeraná cieľu legitímne sledovanému vnútroštátnym právom.

V tejto súvislosti Súdny dvor pripomína, že Únia rešpektuje národnú identitu svojich členských štátov, ktorej súčasťou je tiež republikánske štátne zriadenie. Pripúšťa teda, že v kontexte rakúskych ústavných dejín môže byť zákon o zrušení šľachtictva považovaný za dôvod verejného poriadku a z tohto dôvodu môže byť porovnaný s právom voľného pohybu osôb, ktoré priznáva právo Únie.

Preto tento pojem verejného poriadku odôvodňujúci odchýlku od základnej slobody treba chápať striktnie a jeho rozsah nemôže určiť jednostranne každý členský štát bez kontroly zo strany orgánov Únie. Platí však, že osobitné okolnosti, ktoré môžu odôvodniť odvolanie sa na pojem verejný poriadok, sa môžu líšiť podľa krajiny a doby. Vnútroštátne orgány majú určitú voľnú úvahu v rozmedzí stanovenom Zmluvou.

Pokiaľ ide o Rakúsko, ukazuje sa, že **zákon o zrušení šľachtictva predstavuje vykonanie všeobecnejšej zásady rovnosti všetkých rakúskych občanov pred zákonom, teda zásady, o ktorej dodržiavanie ako všeobecnej zásady práva sa právny poriadok Únie snaží.**

Opatrenia obmedzujúce základnú slobodu však môžu byť odôvodnené dôvodmi verejného poriadku len ak sú nevyhnutné na ochranu záujmov, ktoré majú zaistiť, a ak tieto ciele nemôžu byť dosiahnuté menej obmedzujúcimi opatreniami.

Podľa Súdneho dvora nie je neprimerané, ak členský štát usiluje o dosiahnutie cieľa ochrany zásady rovnosti tak, že svojim štátnym príslušníkom zakáže akékoľvek získavanie, držanie alebo používanie šľachtických titulov alebo šľachtických prvkov, ktoré môžu viesť k presvedčeniu, že nositeľ tohto mena je držiteľom takejto hodnosti.

Z tohto dôvodu Súdny dvor odpovedá, že skutočnosť, že orgány jedného členského štátu odmietli uznať všetky prvky mena štátneho príslušníka tohto štátu, ktoré bolo určené v druhom členskom štáte pri jeho osvojení v dospelom veku štátnym príslušníkom tohto druhého členského štátu, ak toto priezvisko obsahuje šľachtický titul, ktorý nie je prípustný v prvom členskom štáte na základe jeho ústavného práva, nemožno považovať za neodôvodnený zásah do práva voľného pohybu a pobytu občanov Únie.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499